

Success for All

N E D E R L A N D

Leerkrachthandleiding

E7

Fictie

Les 1 - 10 : 'Asterix - Het gouden snoeimes'

Inhoudsopgave

Overzicht 'Asterix - Het gouden snoeimes' – René Goscinny & Albert Uderzo	5
OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 1-5.....	6
Les 1.....	8
Les 2.....	12
Les 3.....	14
Les 4.....	16
Les 5.....	18
OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 6-10.....	21
Les 6.....	22
Les 7.....	24
Les 8.....	26
Les 9.....	28
Les 10.....	30
Antwoorden teamboekje	33
LES 1-5	35
LES 6-10	36
Antwoorden bij de toetsen	39
ANTWOORDEN TOETS LES 4.....	40
ANTWOORDEN TOETS LES 9.....	41

Overzicht 'Asterix - Het gouden snoeimes' – René Goscinny & Albert Uderzo

Les	1-5	6-10
Bladzijde	3 t/m 23	24 t/m 46
Woorden van de week	de weerstand hachelijk de patrouille je ogen de kost geven (uitdr.) van dienst zijn de bard	op voorwaarde dat de gids naderen de zwendel(aars) kwinkeleren de hielen lichten (uitdr.)
Lezen en team-opdrachten	Woorden van de week: Betekenissen opzoeken in het (spreek)woordenboek. Teamwoordenboek aanvullen. Lezen: <u>Verhelderen</u> Uitspraken van de druïde, de man met zwart/rood gestreept shirt en de soldaat verhelderen. Accent ontcijferen van de herbergier. Toevalligheden verklaren.	Woorden van de week: Betekenissen opzoeken in het (spreek)woordenboek. Teamwoordenboek aanvullen Lezen: <u>Voorspellen</u> Voorspellen hoe het verhaal eindigt, wat Asterix en Obelix in het bos aan zullen treffen, of ze Amerix zullen vinden en waarom de Gouden Snoeimessenbende is opgericht.
Toets-Opdrachten*	Begrijpend lezen: 4 meerkeuzevragen, 1 open vraag Woordenschat: 2 open vragen, 1 betekenisvolle zin, 2 meerkeuzevragen	Begrijpend lezen: 4 meerkeuzevragen, 1 open vraag Woordenschat: 2 open vragen, 1 betekenisvolle zin, 2 meerkeuzevragen
Schrijf-opdrachten**	Een strip tekenen waarbij een andere ontsnappingsmogelijkheid wordt weergegeven.	Een reisverslag schrijven van de terugreis naar huis vanuit het perspectief van Asterix, Obelix of Idefix.

***Toets:** Op de vierde dag wordt de toets afgenomen. De toets kent twee onderdelen: begrijpend lezen en woordenschat. De leerlingen maken de toets individueel en de toets wordt daarna gelijk nabesproken. Als meerdere leerlingen het verkeerde antwoord gekozen hebben, is het van belang om de denkstappen nog eens hardop voor te doen en in de week erna extra aandacht aan te besteden via modeling.

****Schrijfopdrachten:** Er kan voor gekozen worden om een schrijfopdracht uit te spreiden over twee weken. Maak in dat geval een keuze uit de bovenstaande opdrachten.

OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 1-5

'Asterix - Het gouden snoeimes' – René Goscinny & Albert Uderzo

Asterix - Het gouden snoeimes is een onderdeel van de serie 'Asterix'. De avonturen van Asterix de Galliër spelen zich af toen heel Gallië bezet was door de Romeinen. Heel Gallië? Nee, een kleine nederzetting bleef moedig weerstand bieden aan de overweldigers...

Panoramix' gouden snoeimes is gebroken, een belangrijk attribuut in het bereiden van toverdrankjes en andere middeltjes. Alleen Amerix in Lutetia is in staat om degelijk materiaal af te leveren. Asterix stelt voor om samen met zijn vriend Obelix er naartoe te reizen, hoe gevaarlijk de tocht ook...

De lesdoelen van les 1-5:

'Asterix - Het gouden snoeimes' – René Goscinny & Albert Uderzo Bladzijde 3 t/m 23	
Fictie: (avonturen/ geschiedenis/ strip)	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen hebben plezier tijdens het lezen. - De leerlingen kunnen de verhaallijnen herkennen en volgen. - De leerlingen kunnen de bijzonderheden van het Romeinse Rijk benoemen.
Teamopdrachten	
Woordenschat:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen de betekenissen van (spreek)woorden in het woordenboek opzoeken. - De leerlingen kunnen in eigen woorden aangeven wat de uitdrukkingen 'het zal mijn tijd wel duren' en 'je ogen de kost geven' betekent. - De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.
Lezen:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen op basis van de voor- en achterkant voorspellen wat voor soort boek 'Asterix - Het houden snoeimes' is en wat het schrijfdoel van de auteur is. - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom de druïde tegen Asterix zegt: '...dit kan ik niet van je vragen...' - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom Obelix nooit toverdrank mag nemen en kunnen voorspellen wat er zal gebeuren als hij dit wel doet. - De leerlingen kunnen ontcijferen wat de herbergier zegt. - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom de man met het zwart/rood gestreepte shirt zegt: 'Ik geloof dat ik geluk heb!' - De leerlingen kunnen aangeven of het toeval is dat de man met het zwart/rood gestreepte shirt tegen Asterix en Obelix op botst. - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom de soldaat zegt: 'Het lijkt hier Pompeï wel!'
Schrijven:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen een informatieposter maken over het Romeinse Rijk.

Voorbereiding (voorafgaand aan les 1-5):

- Zet het digibordschema 'Asterix - Het gouden snoeimes' les 1-5* klaar.
- Hang de woordmuur op.
- Leg de teambakken klaar met daarin de leesboeken, de teamboekjes, memo's en de spiekbrieven.
- Leg nieuwe mappen klaar voor nieuwe teamwoordenboeken.
- Leg (spreek)woordenboeken klaar (teamopdrachten).
- Leg per team 1x de studiewijzer 'spreekwoorden en uitdrukkingen' klaar*.
- Leg per team 6x de studiewijzer 'woord en betekenis' klaar*.
- Leg de kaart 'Voorspellen met de dobbelsteen' en een dobbelsteen voor elk team klaar (les 1).
- Leg antwoordblad ABCD met wasknijper klaar per leerling (les 4).

* Zie site: <http://successforall-nederland.nl>

Les	Woorden van de week	Blz.	Betekenis
1.	de weerstand	3	<i>Proberen iets tegen te houden.</i>
1.	hachelijk	4	<i>Gevaarlijk en met een groot risico.</i>
2.	de patrouille	12	<i>Rondlopen om te kijken of alles goed gaat (door soldaten/agenten).</i>
2.	je ogen de kost geven (uitdr.)	13	<i>Goed opletten/Alles goed in je opnemen.</i>
3.	van dienst zijn	15	<i>Behulpzaam zijn, iemand helpen.</i>
3.	de bard	16	<i>Een dichter-zanger bij de Keltische volken.</i>

Les 1

**Samenwerk
vaardigheid:** - Door de teams te bepalen.

Lesdoel:

- De leerlingen kunnen op basis van de voor- en achterkant voorspellen wat voor soort boek 'Asterix - Het gouden snoeimes' is en wat het schrijfdoel van de auteur is.
- De leerlingen kunnen op basis van illustraties een voorspelling doen waarover het verhaal in 'Asterix - Het gouden snoeimes' gaat.
- De leerlingen kunnen in eigen woorden aangeven wat de uitdrukking 'je ogen de kost geven' betekent.
- De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

Materialen:

- 'Asterix - Het gouden snoeimes', blz. 3 t/m 7
- teamboekje, les 1-5
- voorspelkaart en dobbelsteen (per team)
- woordmuur
- per team 6x de studiewijzer: 'woord en betekenis'
- per team 1x de studiewijzer: 'spreekwoorden en uitdrukkingen'
- voldoende teamwoordbonnen
- Brain Game naar keuze

VOORSPELLEN EN DOEL VAN DE SCHRIJVER

Doel: De leerlingen kunnen op basis van de voor- en achterkant voorspellen waar het boek over gaat en wat het schrijfdoel van de auteur is.

DDU **1. Uitleg.** "Misschien heb je al eerder strips gelezen over Asterix en Obelix, of misschien heb je een keer een film over deze hoofdpersonen gezien. De titel van het boek verklapt al waar het boek over gaat: over het gouden snoeimes. Wat weten jullie al over Obelix en Asterix? Waar zou deze strip over gaan?" **DDU.**

GH **2. Opdracht.** "Ieder team gooit met de dobbelsteen en kijkt op de kaart welke opdracht bij het aantal ogen van de dobbelsteen hoort. Bekijk de voor- en achterkant van het boek en kijk of je aanwijzingen kunt vinden waar dit boek over gaat. Overleg wat jullie teamantwoord is. Zorg ervoor dat iedereen dat teamantwoord kan geven. Als je klaar bent, kun je nog eens met de dobbelsteen gooien en een volgende vraag gaan opzoeken in het boek."

GH **Geef tijd om te bladeren in het boek, te overleggen en te komen tot teamantwoorden. Geef willekeurige beurten en schrijf de belangrijkste voorspellingen op en waardeer de antwoorden met punten.** "We gaan na les 5 kijken wat we goed voorspeld hebben en wat toch anders is dan dat we nu denken."

///

DDU **3. Schrijversdoel.** "De schrijver heeft het boek geschreven met een bepaald doel, wat wil de schrijver denk je?" **DDU.** "Deze strip is vooral geschreven om de lezer te vermaken. Toch zal je af en toe wat dingen leren over het Romeinse Rijk. Onthoud deze informatie of plak er een memo bij, want jullie zullen dit nodig hebben bij de schrijfopdracht."

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen de betekenissen van (spreek)woorden in de tekst in het woordenboek opzoeken en de leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

1. Uitleg/Teamboekje. "In het teamboekje zie je bij les 1-5 een deel van de woorden van de week al staan. Van deze woorden moet je de betekenis opzoeken in het (spreek)woordenboek. Deze woorden van de week vullen jullie verder aan door voor zes woorden een studiewijzer 'woord en betekenis' in te vullen en zo ook je teamwoordenboek uit te breiden."

DDU

2. Modeling. “In een stripboek staan vaak woorden die we in ons dagelijks leven niet zo snel tegenkomen. Dat komt omdat veel stripboeken inspelen op je fantasie. Op bladzijde vier kom ik bijvoorbeeld het woord druïde tegen. Ik weet niet wat dit betekent. Even later zie ik een afbeelding van een soort tovenaardie die een drankje klaarmaakt. Ik denk dat dit de druïde is. Is dit woord relevant genoeg voor jullie teamwoordenboek? Met andere woorden: zou je dit woord regelmatig tegen kunnen komen in het dagelijks leven?” **DDU.** “Ik denk dat ik dit woord niet zo snel vaker ga horen. Straks ga ik tijdens het lezen erop letten of ik woorden tegenkom die geschikt zouden kunnen zijn voor het teamwoordenboek. Hier plak ik een memo bij. Dan overleg ik met mijn team of dit woord relevant genoeg is.”

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen de betekenissen van (spreek)woorden in het woordenboek opzoeken, kunnen in eigen woorden aangeven wat de uitdrukkingen ‘het zal mijn tijd wel duren’ en ‘je ogen de kost geven’ betekent en kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

1. Uitleg leesdoel. “Jullie werken met je team aan de teamopdrachten. Na les 5 moeten alle opdrachten helemaal af zijn. Het leesdoel van deze week is het verhelderen van woorden en zinnen. In het stripboek over Asterix en Obelix zal je merken dat er soms best lastig taalgebruik in staat. De vragen in het teamboekje helpen jullie om de tekst van het boek beter te begrijpen. Het praten over de tekst met je team is erg belangrijk om te kijken of iedereen dezelfde informatie uit de tekst haalt.”

2. Modeling. “We hebben door het boek te bekijken al voorspeld wat voor een boek wij denken dat ‘Asterix - Het gouden snoeimes’ is. In het teamboekje gaan jullie werken aan de opdrachten die te maken hebben met de woorden van de week en jullie gaan zinnen verhelderen. Zoek de zinnen op in het stripverhaal en plak hier een memo bij. Bespreek dan met het team wat de schrijver bedoelt met deze zin. Het is niet erg als je de opdracht vandaag niet helemaal af krijgt. We gaan meerdere lessen besteden aan het maken van de opdrachten en tijdens les 5 maken we de opdrachten helemaal af.” **Geef de leerlingen even de tijd om de teamopdrachten te plannen.**

3. Zelfstandig lezen: blz. 3 t/m 7, memo's plakken op lastige woorden voor het teamwoordenboek.

tijd
klaar

10 minuten
woorden van de week

4. Maatjeswerk: memo's vergelijken, woorden bespreken en aan elkaar uitleggen, duolezen: blz. 6 en 7.

tijd
klaar

10 minuten
woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten

5. Teamopdrachten. Uitvoeren van de opdrachten.

tijd
///

5 minuten
Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

GH

1. Teamopdracht. Geef de teams tijd voor overleg over de samenwerking en de planning, noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe het gegaan is met de opdrachten en het samenwerken. De andere teams kunnen Tips en Tops geven. Besteed ook aandacht aan de samenwerkingvaardigheid die de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze die hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.

GH

2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams of ze zelf ook al woorden gevonden hebben die ze in het teamwoordenboek willen zetten. Bespreek deze woorden en bepaal samen met de groep of het woorden zijn die op de woordmuur geschreven moeten worden omdat ze belangrijk zijn om te onthouden. Waardeer antwoorden met gebruik van argumenten met punten. Bespreek met de

///

leerlingen of ze woorden tegen zijn gekomen die een betekenis hebben die anders is dan in het woordenboek omschreven staat. Stimuleer de discussie waarom dit mogelijk zo is (het wordt letterlijk/figuurlijk gebruikt, het gaat om een ander ding, etc.)

terugblik

- samenwerkvaardigheid
- woorden van de week
- teamopdrachten
- punten en feedback

vooruitblik

- woorden van de week
- teamopdrachten

spel **Brain Game naar keuze**

Les 2

- Lesdoel:**
- De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom de druïde tegen Asterix zegt: '...dit kan ik niet van je vragen...'
 - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom Obelix nooit toverdrank mag nemen en kunnen voorspellen wat er zal gebeuren als hij dit wel doet.
 - De leerlingen kunnen ontcijferen wat de herbergier zegt.

- Materialen:**
- 'Asterix - Het gouden snoeimes', blz. 8 t/m 13
 - teamboekje, les 1-5
 - Spiekbrief 'verhelderen'
 - Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

- terugblik**
- samenwerkvaardigheid
 - woorden van de week
 - teamopdrachten

- vooruitblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

1. **Uitleg.** "In de vorige les hebben we de eerste zelfgekozen woorden op de woordmuur geschreven. Let vandaag weer goed op of je woorden tegenkomt die jullie willen gebruiken voor je teamwoordenboek en waarmee we de woordmuur kunnen aanvullen."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom de druïde tegen Asterix zegt: '...dit kan ik niet van je vragen...,' waarom Obelix nooit toverdrank mag nemen en kunnen ontcijferen wat de herbergier zegt.

1. **Leesdoel.** "Vandaag gaan we verder met het verhelderen van stukken tekst. Oftewel, we geven het in onze eigen woorden weer om zo de tekst beter te begrijpen. Eén van de opdrachten in het teamboekje is om te verhelderen waarom de druïde zegt: 'Dit kan ik niet van je vragen, Asterix.' Vindt hij dit echt of zegt hij dit om een andere reden?"

2. **Modeling.** "Bij opdracht drie gaan we verhelderen wat de herbergier zegt, want hij praat nogal gek. Als ik de tekstwolkjes op bladzijde 13 lees, kan ik er eigenlijk niets uit wijs worden. Misschien begrijp ik het beter als ik het hardop lees." **Lees op bladzijde 13 de tekstwolkjes van de herbergier.** "Ik denk dat de herbergier met een accent spreekt. Nu moet ik nog uitvogelen welke klanken of letters anders zijn als dat wij gewend zijn. Nadat ik er zelf over heb nagedacht, bespreek ik het antwoord met mijn team. Ik ben benieuwd wie van jullie het accent van de herbergier kan ontcijferen!"

3. **Teamopdrachten. Plannen en uitvoeren van de opdrachten.** "Lees de opdracht met elkaar goed door en overleg hoe je dit als team gaat aanpakken. Bedenk wat je de vorige les als Tips & Tops van de groep hebt gekregen en zet dat in bij het maken van de opdracht."

tijd 5 minuten

4. **Zelfstandig lezen: blz. 8 t/m 13, memo's plakken op aanwijzingen.**

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week

5. **Maatjeswerk: memo's vergelijken en aan elkaar uitleggen waarom dit een belangrijke aanwijzing is, duolezen: blz. 12 t/m 13.**

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten.

	6. Teamopdrachten. Uitvoeren van de opdrachten.
tijd	<u>20 minuten</u>
GH	7. Groep. Laat de teams vertellen wat ze nu weten over de uitspraak van de druïde, waarom ze denken dat Asterix nooit een toverdrank mag nemen en of ze het accent van de herbergier hebben ontcijferd. Stimuleer de leerlingen om het te bewijzen met aanwijzingen in de tekst.
///	Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.
AFRONDING	
GH	1. Teamopdracht. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe het gegaan is met de opdrachten. Mogelijk is er een team dat al een opdracht klaar heeft en daar punten voor heeft gekregen. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. De andere teams kunnen Tips en Tops geven. Besteed ook aandacht aan het samenwerken, vraag ernaar welke samenwerkingvaardigheid de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze die hen helpt om de teamopdrachten goed te maken.
GH	2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams of ze zelf ook woorden gevonden hebben die ze in het teamwoordenboek willen zetten. Bespreek deze woorden en bepaal samen met de groep of het woorden zijn die op de woordmuur geschreven moeten worden omdat ze belangrijk zijn om te onthouden.
///	Waardeer antwoorden met gebruik van argumenten met punten.
terugblik	<ul style="list-style-type: none"> - woorden van de week - teamopdrachten - punten en feedback
voorblick	<ul style="list-style-type: none"> - woorden van de week - teamopdrachten
spel	- Brain Game naar keuze

Les 3

- Lesdoel:**
- De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom de man met het zwart/rood gestreepte shirt zegt: 'Ik geloof dat ik geluk heb!'
 - De leerlingen kunnen aangeven of het toeval is dat de man met het zwart/rood gestreepte shirt tegen Asterix en Obelix op botst.
 - De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom de soldaat zegt: 'Het lijkt hier Pompeï wel!'

- Materialen:**
- 'Asterix - Het gouden snoeimes', blz. 14 t/m 18
 - teamboekje, les 1-5
 - Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

- terugblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

- vooruitblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

- Uitleg.** "Tijdens les 2 hebben we de woordmuur aangevuld met een aantal nieuwe woorden. Vandaag maken we de woordmuur compleet. Een deel van de woorden staat al vast, maar de laatste woorden kiezen jullie zelf. Let tijdens het lezen dus weer goed op welke woorden jullie willen gebruiken voor de woordmuur en het teamwoordenboek."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen in eigen woorden uitleggen waarom de man met het zwart/rood gestreepte shirt zegt: 'Ik geloof dat ik geluk heb!', of het toeval is dat de man met het zwart/rood gestreepte shirt tegen Asterix en Obelix op botst en waarom de soldaat zegt: 'Het lijkt hier Pompeï wel!'

- Uitleg leesdoel.** "Bij het verhelderen is het belangrijk dat je goed en zorgvuldig leest. Zo kun je het ook in je eigen woorden vertellen. Bij opdracht 6 gaan jullie de uitspraak van de soldaat verhelderen. Hij zegt: 'Het lijkt hier Pompeï wel!' Gebruik de tekst en de afbeeldingen om de belangrijkste informatie te vinden, maar denk ook na of je deze uitspraak zelf een keer eerder gehoord hebt. Misschien weet je wat de soldaat bedoelt met 'Pompeï.' Als jullie dit niet zeker weten, kun je deze informatie natuurlijk ook opzoeken op het internet." **Geef de leerlingen even de tijd om de teamopdrachten te plannen.**

- Zelfstandig lezen: blz. 14 t/m blz. 18, memo's plakken bij aanwijzingen.**

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week

- Maatjeswerk: memo's vergelijken en aan elkaar uitleggen waarom dit een belangrijke aanwijzing is, duolezen: blz. 17 t/m 18.**

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten

- Team. Teamopdrachten. Uitvoeren van de opdrachten.**

tijd 10 minuten

GH 5. Groep. Laat de teams vertellen wat ze nu weten over de uitspraken van de man met het zwart/rood gestreepte shirt en de soldaat en of het toevallig is dat er een botsing ontstaat tussen de man en Asterix en Obelix. Stimuleer de leerlingen om het te bewijzen met aanwijzingen in de tekst.

/// Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

GH	<p>1. Teamopdracht. Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe het gegaan is met de opdrachten. Mogelijk is er een team dat al een opdracht klaar heeft en daar punten voor heeft gekregen. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. De andere teams kunnen Tips en Tops geven. Besteed ook aandacht aan het samenwerken, vraag ernaar welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze die hen helpt om de teamopdrachten goed te maken.</p> <p>2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams met welke woorden ze de woordmuur compleet willen maken. Zorg dat de woordmuur vandaag volledig ingevuld is. Waardeer antwoorden die de teams geven met gebruik van argumenten met punten.</p>
terugblik	<ul style="list-style-type: none">- teamopdrachten- woorden van de week- punten en feedback
voorblik	<ul style="list-style-type: none">- toets- introductie schrijfoopdracht
spel	Brain Game naar keuze

Les 4

Lesdoel: - De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

Materialen: - 'Asterix - Het gouden snoeimes', blz. 19 t/m 23
- toetsboekje, week 1 (les 4)
- antwoordblad ABCD met wasknijper
- Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - teamopdrachten
- woorden van de week

vooruitblik - toets
- voorbereiding op de schrijfopdracht

WOORDEN VAN DE WEEK

1. Oefenen voor de toets. De leerlingen kunnen zich voorbereiden op de toets door de betekenis van de woorden nog even door te nemen. Dit kan met het teamboekje of met de woordmuur.
tijd 5 minuten

TOETS

Doel: De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

1. Zet de leerlingen in toetsopstelling.
2. Lees de vragen uit het toetsboekje voor. Geef uitleg bij de vragen, o.a. door duidelijk aan te geven wat de bedoeling is van een vraag.
3. Zelfstandig lezen: blz. 19 t/m 23 en maken van de vragen.
tijd 30 minuten
klaar woorden van de week afmaken, stillezen
4. Bespreken van de vragen. "Je krijgt van mij een blad met daarop de letters ABCD. We gaan de vragen bespreken en elke keer als ik de vraag voorgelezen heb, kijk je of je gekozen had voor antwoord A, B, C of D. Heb je voor B gekozen dan zet je de wasknijper op B. Koos je voor C dan doe je de wasknijper op die letter. Daarna doen we op mijn teken het bordje omhoog." **Lees de eerste vraag voor en vraag aan de leerlingen om de wasknijper op de letter van hun antwoord te zetten. Kijk of de (bijna alle) leerlingen het goede antwoord hebben en ga dan door. Als er veel verschillende antwoorden gegeven zijn, model dan de stappen die de leerlingen hadden moeten maken om tot het juiste antwoord te komen.**
→ *Haal de toetsen op en zet de resultaten in de scorelijst weektoets.*

VOORBEREIDING OP DE SCHRIJFOPDRACHT

Doel: De leerlingen kunnen een informatieposter maken over het Romeinse Rijk.

DDU **1. Ophalen van kennis.** "Asterix en Obelix leven in de tijd van het Romeinse Rijk. Ik zou daar wel wat meer over willen weten. Wat weten jullie al van het Romeinse Rijk?" **DDU.**
2. Opdracht. "Lees de opdracht en het stappenplan door. Jullie gaan een informatieposter maken over het Romeinse Rijk. Bespreek eerst met elkaar hoe jullie de taken gaan verdelen. Daarna ga je bedenken hoe je aan informatie kunt komen over het Romeinse Rijk. Vandaag ga je alvast op zoek naar informatie over het Romeinse Rijk. Tijdens les 5 gaan jullie van de gevonden informatie een selectie maken. De belangrijkste onderwerpen komen dan op de poster."
tijd 10 minuten

klaar informatie zoeken over het Romeinse Rijk
/// **Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.**

AFRONDING

terugblik

- toets
- voorbereiding op de schrijfpdracht
- punten en feedback

voorblik

- schrijfpdracht
- terugblik op de voorspelling
- inleveren van teamwoordenboek
- team van de week

spel **Brain Game naar keuze**

Les 5

Lesdoel: - De leerlingen kunnen een informatieposter maken over het Romeinse Rijk.

Materialen: - 'Asterix - Het gouden snoeimes'
- teamboekje, les 1-5

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - toets
- voorbereiding op schrijfo opdracht

vooruitblik - schrijfo opdracht
- terugblik op de voorspelling
- inleveren teamwoordenboek
- team van de week

TEAMOPDRACHTEN: INFORMATIEPOSTER ROMEINSE RIJK

Doel: De leerlingen kunnen een informatieposter maken over het Romeinse Rijk.

1. Uitleg. "Vandaag hebben jullie de tijd om de opdrachten af te maken, maar we gaan ook met de schrijfo opdracht aan de slag. Tijdens les 4 hebben we daar een begin mee gemaakt en vandaag gaan jullie de poster in elkaar zetten. Als jullie genoeg informatie hebben gevonden, maken jullie een selectie van de belangrijkste onderwerpen. Bespreek hoe jullie dit op een poster willen weergeven. Maak eerst een kladversie voordat jullie de poster gaan maken. Als de taakverdeling nog niet helemaal duidelijk is, moeten jullie nog even overleggen wie in jullie team wat gaat doen. Aan het eind van deze les presenteert ieder team zijn poster aan de groep."

2. Opdracht. "Lees in het teamboekje de opdracht nog eens door en verdeel de taken. Help elkaar en maak de opdrachten helemaal af."

tijd
klaar
///

30 minuten

zoek afbeeldingen of maak tekeningen om de poster mooier en duidelijker te maken

Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

3. Presentatie van het verhaal. "Jullie gaan nu als team de poster presenteren aan de groep. Overleg hoe jullie dat gaan doen en zorg ervoor dat iedereen antwoord kan geven op vragen van de groep."

tijd

5 minuten

4. Laat de teams de opdracht presenteren aan de groep, geef mogelijkheden voor het stellen van vragen aan de teams en laat de groep Tops geven. De teams kunnen deze tops inzetten voor het samenwerkdoel voor de komende week.

tijd

10 minuten

5. Bespreken. Besteed aandacht aan het samenwerken, evalueer de samenwerking in de teams en bespreek met elkaar de moeilijkheden en een mogelijke aanpak ("Wat ga je volgende week anders/hetzelfde doen?") **voor de volgende week.**

tijd

5 minuten

Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.

tip

Noteer in welke mate het de teams gelukt is om aan de eisen van de schrijfo opdracht te voldoen.

TERUGBLIK OP VOORSPELLEN

Doel: De leerlingen kunnen op basis van de kennis die ze opgedaan hebben de voorspellingen beoordelen en aanvullen.

1. Uitleg. "We zijn nu vijf lessen bezig met het boek 'Asterix - Het gouden snoeimes'. Met de dobbelsteen hebben we allerlei voorspellingen gedaan over het boek. Vandaag gaan we kijken of we het nog steeds eens zijn met onze voorspellingen. Voorspellingen kunnen uitkomen, maar het is natuurlijk helemaal niet raar dat ze soms ook niet uitkomen. De schrijver kan je bijvoorbeeld op een verkeerd been hebben gezet."

GH ///	<p>2. Opdracht. “We gaan eerst kijken naar de ‘voorkant’. We hebben voorspeld dat het boek gaat over <i>(vul aan wat het antwoord van de groep was)</i>. Nu we al vijf dagen in het boek hebben gelezen weten we nu meer over de inhoud van het boek. Hebben we het juist voorspeld?”</p> <p>Evalueer samen met de leerlingen de voorspelling en geef punten voor juiste argumenten om het zo te laten, aan te vullen en/of te veranderen. “Dan gaan we nu kijken naar de illustraties. <i>(vul aan wat het antwoord van de groep was)</i>. Klopt dit met wat we nu gelezen en gezien hebben?”</p> <p>Evalueer samen met de leerlingen de voorspelling en geef punten voor juiste argumenten om het zo te laten, aan te vullen en/of te veranderen. Ga zo alle punten van de voorspelling langs en laat de teams overleggen welke argumenten ze hebben om iets te veranderen of de voorspelling zo te laten staan.</p>
GH ///	<p>tip <i>Als leerlingen moeite hebben met het vinden van argumenten, model dan voorbeelden van argumenten op basis van aanwijzingen in het boek.</i></p>
	<p>3. Afronding. “We hebben de voorspellingen aangepast met dat wat we nu weten over het boek. Maar het boek is natuurlijk nog niet uit. Volgende week gaan we kijken of er toch nog verrassende informatie is gekomen, die we niet verwacht hadden.”</p>

AFRONDING

///	<p>1. Woorden van de week. “Deze week hebben jullie weer zelf woorden uit de tekst gehaald voor de woordmuur. Dit zijn de woorden die we in elk geval willen onthouden. Daarnaast hebben jullie zes woorden uitgekozen voor het teamwoordenboek. Dit kunnen toevallig dezelfde woorden zijn als de woorden die we samen hebben gekozen voor de woordmuur. Dit teamwoordenboek leveren jullie vandaag in en daar kun je ook punten voor krijgen.”</p> <p>2. Terugblik. “Ik zag teams heel goed samenwerken. Ik kon echt zien dat ... en ... (noem namen teams) elkaar goed hielpen. Deze week hebben de schrijvers de punten bijgehouden op de teamlijsten. Tel de punten bij elkaar op en bedenk wat er deze week goed ging in het team als je denkt aan het samenwerken.”</p> <p>Geef willekeurige beurten en waardeer het antwoord met punten. “Deze punten hebben jullie verdiend omdat je goed hebt samengewerkt: jullie hebben goed naar elkaar geluisterd en elkaar goed geholpen.”</p> <p>Bedenk met elkaar wat het team met de meeste punten mag doen als ‘team van de week’. Ieder team telt de punten op en het team met de meeste punten is volgende week ‘team van de week’.</p> <p>3. Vooruitblik. “De volgende keer lezen we verder in ‘Asterix - Het gouden snoeimes’.”</p>
-----	---

OVERZICHT BIJ HET BOEK, LES 6-10

De lesdoelen van les 6-10:

‘Asterix - Het gouden snoeimes’ – René Goscinny & Albert Uderzo Bladzijde 26 t/m 48	
Fictie: (avonturen/ geschiedenis/ strip)	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen hebben plezier tijdens het lezen. - De leerlingen kunnen de verhaallijnen herkennen en volgen. - De leerlingen kunnen de bijzonderheden van het Romeinse Rijk benoemen.
Teamopdrachten	
Woordenschat:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen de betekenissen van (spreek)woorden in het woordenboek opzoeken. - De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen. - De leerlingen kunnen betekenissen van woorden verduidelijken d.m.v. een betekenisvolle zin.
Lezen:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen voorspellen hoe het verhaal gaat eindigen en iedere dag hun voorspelling aanpassen n.a.v. gevonden aanwijzingen. - De leerlingen kunnen voorspellen wat Asterix en Obelix in het bos zullen aantreffen. - De leerlingen kunnen voorspellen of Asterix en Obelix Amerix zullen vinden en waar Amerix al die tijd heeft gezeten. - De leerlingen kunnen voorspellen waarom de Gouden Snoeimessenbende is opgericht.
Schrijven:	<ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen kunnen het verhaal vanuit Amerix’ perspectief opschrijven.

Vorbereiding (voorafgaand aan les 6-10):

- Kijk de opdrachten van les 1-5 na en leg de teamboekjes ‘Asterix - Het gouden snoeimes’ weer klaar.
- Zet het digibordschema ‘Asterix - Het gouden snoeimes’ les 6-10* klaar.
- Leg (spreek)woordenboeken klaar (teamopdrachten).
- Leg per team 1x de studiewijzer ‘spreekwoorden en uitdrukkingen’ klaar*.
- Leg per team 6x de studiewijzer ‘woord en betekenis’ klaar*.
- Hang de woordmuur op.
- Leg antwoordblad ABCD met wasknijper klaar per leerling (les 9).

* Zie site: <http://successforall-nederland.nl>

Les	Woorden van de week	Blz.	Betekenis
6.	op voorwaarde dat	24	<i>Wat je in ruil voor iets anders doet.</i>
6.	de gids	28	<i>Persoon die je informatie geeft over iets.</i>
7.	naderen	29	<i>Dichterbij komen.</i>
7.	de zwendel(aars)	32	<i>Handel waaraan op een oneerlijke of verboden manier wordt verdiend.</i>
8.	kwinkeleren	35	<i>Vrolijk zingen.</i>
8.	de hielen lichten (uitdr.)	36	<i>Vertrekken, er vandaar gaan.</i>

Les 6

**Samenwerk
vaardigheid:** - Door de teams te bepalen.

Lesdoel:

- De leerlingen kunnen de betekenissen van (spreek)woorden in het woordenboek opzoeken.
- De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.
- De leerlingen kunnen betekenissen van woorden verduidelijken d.m.v. een betekenisvolle zin.
- De leerlingen kunnen voorspellen hoe het verhaal gaat eindigen en iedere dag hun voorspelling aanpassen n.a.v. gevonden aanwijzingen.

Materialen:

- 'Asterix - Het gouden snoeimes', blz. 24 t/m 28
- teamboekje, les 6-10
- spiekbrief 'voorspellen'
- studiewijzer: 'woord en betekenis'
- woordmuur

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

1. Terugblik. "Vorige week hebben we teamopdrachten gemaakt die onder andere gingen over de woorden van de week en over het verhelderen van uitspraken van de verschillende personages. Na de afronding van de teamopdrachten hebben jullie de teamboekjes ingeleverd en heb ik de teams punten gegeven voor de opdrachten. Het team met de meeste punten is deze week het team van de week en dat is geworden... (Noem de naam van het team)! Applaus voor dit team."

2. Vooruitblik. "Deze week lezen we verder over de avonturen van Asterix en Obelix en gaan we er weer teamopdrachten bij maken. Maar eerst bepalen we per team aan welke vaardigheid jullie willen werken. Overleg in je team aan welk doel jullie deze week extra aandacht willen besteden en schrijf dat op in het teamboekje op de teamlijst van les 6-10."

tijd 5 minuten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen de betekenissen van (spreek)woorden in de tekst in het woordenboek opzoeken en de leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

1. Uitleg. "In het teamboekje zie je bij les 6-10 weer een deel van de woorden van de week in een kolom staan. Van deze woorden moet je de betekenis opzoeken in het (spreek)woordenboek. Deze woorden van de week vullen jullie verder aan door deze week voor zes woorden een studiewijzer 'woord en betekenis' in te vullen en zo ook je teamwoordenboek uit te breiden. Zorg dat je woorden kiest die belangrijk zijn voor het begrip van de tekst en die iedereen moeilijk vindt. Vergeet niet op welke bladzijde je de woorden gevonden hebt."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen de betekenissen van (spreek)woorden in het woordenboek opzoeken, betekenissen van woorden verduidelijken d.m.v. een betekenisvolle zin en voorspellen hoe het verhaal gaat eindigen.

DDU

1. Leesdoel. "Deze week gaan we weer teamopdrachten maken die gaan over de woorden van de week, maar we gaan ook voorspellen hoe het verhaal verder zal gaan. Waarom is het handig om regelmatig een voorspelling te doen?" **DDU.** "Door regelmatig te voorspellen hoe een tekst verder gaat, ben je beter voorbereid op wat je gaat lezen. Aanwijzingen die je al eerder gelezen hebt, geven jou 'richting'. Als je snapt hoe de tekst is opgebouwd, lees je de tekst makkelijker door."

DDU	<p>2. Modeling. “Elke dag gaan we voordat we gaan lezen voorspellen hoe het verhaal gaat eindigen. Doordat we elke dag nieuwe informatie lezen, passen we elke dag onze voorspelling aan en zetten we een vinkje achter de voorspelling die klopte. De laatste informatie hebben we gelezen tijdens les 4. Wie weet nog waar die bladzijden over gingen?” DDU. “Asterix en Obelix zijn op zoek gegaan naar de Arverniër (de herbergier), omdat ze denken dat hij meer weet. Op de laatste afbeelding van bladzijde 23 zegt hij: ‘Daar... daar zijn ze!’ Dit is een aanwijzing die ik kan gebruiken voor mijn voorspelling. Hieruit kan ik opmaken dat Asterix en Obelix de Arverniër hebben gevonden. Ik denk dat ze hem gaan ondervragen en ik denk ook dat Asterix en Obelix niet bang zijn om hierbij geweld te gebruiken. Dit hebben we immers al eerder gezien in de bar waar ze zijn geweest en wat ze met de struikrovers hebben gedaan. Overleg straks in je team wat jullie voorspelling wordt. De schrijver van de dag/week schrijft dit op in het teamboekje. Na het lezen controleren jullie of jullie voorspelling (deels) uitkwam. Als dit zo is, zet je er een vinkje achter. Waarschijnlijk kun je nog niet veel zeggen over het einde, omdat we nog een groot aantal bladzijden moeten lezen.” Geef de leerlingen even de tijd om de teamopdrachten te plannen.</p>
tijd	<p>3. Teamopdrachten. Voorspelling bespreken en invullen.</p>
tijd klaar	<p><u>5 minuten</u></p> <p>4. Zelfstandig lezen: blz. 24 t/m 28, memo’s plakken op mogelijke aanwijzingen.</p> <p><u>10 minuten</u></p> <p>woorden van de week</p>
tijd klaar	<p>5. Maatjeswerk: memo’s vergelijken, aanwijzingen bespreken, duolezen: blz. 27 t/m 28.</p> <p><u>10 minuten</u></p> <p>woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten</p>
tijd	<p>6. Teamopdrachten. Voorspelling controleren en uitvoeren van de overige opdrachten.</p> <p><u>20 minuten</u></p> <p>7. Groep. Laat de teams vertellen welke aanwijzingen ze hebben gevonden om een goede voorspelling te kunnen doen. Stimuleer de leerlingen om het te bewijzen met aanwijzingen in de tekst. Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.</p>
///	
AFRONDING	
GH	<p>1. Teamopdracht. Geef de teams tijd voor overleg over de samenwerking en de planning, noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe het gegaan is met de opdrachten en het samenwerken. De andere teams kunnen Tips en Tops geven. Besteed ook aandacht aan de samenwerkingvaardigheid die de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze die hen helpt om de teamopdrachten goed te maken. Teams die een opdracht af hebben kunnen die opdracht voor beoordeling inleveren.</p>
GH ///	<p>2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams of ze zelf ook al woorden gevonden hebben die ze in het teamwoordenboek en op de woordmuur willen zetten. Bespreek deze woorden en bepaal samen met de groep of het woorden zijn die op de woordmuur geschreven moeten worden omdat ze belangrijk zijn om te onthouden. Waardeer antwoorden met gebruik van argumenten met punten.</p>
terugblik	<ul style="list-style-type: none"> - samenwerkingvaardigheid - woorden van de week - teamopdrachten - punten en feedback
voorblik	<ul style="list-style-type: none"> - woorden van de week - teamopdrachten

Les 7

- Lesdoel:**
- De leerlingen kunnen voorspellen hoe het verhaal gaat eindigen en iedere dag hun voorspelling aanpassen n.a.v. gevonden aanwijzingen.
 - De leerlingen kunnen voorspellen wat Asterix en Obelix in het bos zullen aantreffen.

- Materialen:**
- 'Asterix - Het gouden snoeimes', blz. 29 t/m 33
 - teamboekje, les 6-10
 - Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

- terugblik**
- samenwerkvaardigheid
 - woorden van de week
 - teamopdrachten

- vooruitblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

- 1. Uitleg.** "In les 6 hebben we de eerste zelfgekozen woorden op de woordmuur geschreven. Ook heb ik zelf twee woorden op de muur gezet. Vandaag vullen we de woordmuur verder aan. Let ook vandaag dus goed op of je woorden tegenkomt die jullie willen gebruiken voor de woordmuur en het teamwoordenboek. Als je nog niet alle woorden hebt opgezocht in het woordenboek, kun je daar vandaag mee verder."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen voorspellen hoe het verhaal gaat eindigen en iedere dag hun voorspelling aanpassen n.a.v. gevonden aanwijzingen en voorspellen wat Asterix en Obelix in het bos zullen aantreffen.

- 1. Uitleg.** "Bij les 6 hebben jullie als team al een deel van de opdrachten gemaakt. Vandaag gaan we verder met onze voorspellingen. Net als bij les 6 gaan jullie weer een voorspelling doen over de afloop van het verhaal. Tijdens les 6 hebben jullie misschien weer nieuwe aanwijzingen hiervoor gelezen. Ook gaan jullie voordat jullie gaan lezen voorspellen wat Asterix en Obelix in het bos zullen aantreffen. Gaan ze daar aanwijzingen vinden om Asterix op te sporen?" **Geef de leerlingen even de tijd om de teamopdrachten te plannen.**

- 2. Teamopdrachten. Voorspelling bespreken en invullen.**

tijd 5 minuten

- 3. Zelfstandig lezen: blz. 29 t/m 33, memo's plakken op aanwijzingen.**

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week

- 4. Maatjeswerk: memo's vergelijken, aanwijzingen bespreken, duolezen: blz. 32 t/m 33.**

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten

- 5. Teamopdrachten. Voorspelling controleren en uitvoeren van de overige opdrachten.**

tijd 15 minuten

- GH** **6. Groep.** Laat de teams vertellen welke aanwijzingen ze hebben gevonden om een goede voorspelling te kunnen doen. Stimuleer de leerlingen om het te bewijzen met aanwijzingen in de tekst. **Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.**

///

AFRONDING

- GH** **1. Teamopdracht.** Geef de teams tijd voor overleg en noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe het gegaan is met de opdrachten. Mogelijk is er een team dat al een opdracht klaar heeft en daar punten voor heeft gekregen. Bespreek waar een antwoord aan moet

voldoen om het volledige aantal punten te halen. De andere teams kunnen Tips en Tops geven. Besteed ook aandacht aan het samenwerken, vraag ernaar welk samenwerkvaardigheid de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze die hen helpt om de teamopdrachten goed te maken.

///

2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams of ze zelf ook al woorden gevonden hebben die ze in het teamwoordenboek willen zetten. Bespreek deze woorden en bepaal samen met de groep of het woorden zijn die op de woordmuur geschreven moeten worden omdat ze belangrijk zijn om te onthouden. Waardeer antwoorden met gebruik van argumenten met punten.

terugblik	- woorden van de week
- teamopdrachten
- punten en feedback
vooruitblik	- woorden van de week
- teamopdrachten
spel	Brain Game naar keuze

Les 8

- Lesdoel:**
- De leerlingen kunnen voorspellen hoe het verhaal gaat eindigen en iedere dag hun voorspelling aanpassen n.a.v. gevonden aanwijzingen.
 - De leerlingen kunnen voorspellen of Asterix en Obelix Amerix zullen vinden en waar Amerix al die tijd heeft gezeten.
 - De leerlingen kunnen voorspellen waarom de Gouden Snoeimessenbende is opgericht.

- Materialen:**
- 'Asterix - Het gouden snoeimes', blz. 34 t/m 39
 - teamboekje, les 6-10
 - Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

- terugblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

- vooruitblik**
- woorden van de week
 - teamopdrachten

WOORDEN VAN DE WEEK

Doel: De leerlingen kunnen woorden voor het teamwoordenboek uit de tekst halen.

- 1. Uitleg.** "Tijdens les 7 hebben we de woordmuur aangevuld met een aantal nieuwe woorden. Vandaag maken we de woordmuur compleet. Een deel van de woorden heb ik voor jullie gekozen, maar de laatste woorden kiezen jullie weer zelf. Let tijdens het lezen dus weer goed op welke woorden jullie willen gebruiken voor de woordmuur en het teamwoordenboek."

LEZEN EN TEAMOPDRACHTEN

Doel: De leerlingen kunnen voorspellen hoe het verhaal gaat eindigen, voorspellen of Asterix en Obelix Amerix zullen vinden, waar Amerix al die tijd heeft gezeten en voorspellen waarom de Gouden Snoeimessenbende is opgericht.

- 1. Uitleg.** "Tijdens les 7 hebben jullie als team al een deel van de opdrachten gemaakt. Vandaag gaan we verder met onze voorspellingen. Net als bij les 6 en les 7 gaan jullie weer een voorspelling doen over de afloop van het verhaal. In les 7 hebben jullie misschien weer nieuwe aanwijzingen hiervoor gelezen. Ook gaan jullie voordat jullie gaan lezen voorspellen of Asterix en Obelix Amerix zullen vinden en waar Amerix al die tijd heeft gezeten. Aan het einde van het verhaal zal de waarheid aan het licht komen over de Gouden Snoeimessenbende. Voordat jullie gaan lezen maken jullie een voorspelling en bespreken jullie waarom deze bende is opgericht. Misschien heb je al eerder in het verhaal aanwijzingen hierover gelezen." **Geef de leerlingen even de tijd om de teamopdrachten te plannen.**

- 2. Teamopdrachten. Voorspelling bespreken en invullen.**

tijd 5 minuten

- 3. Zelfstandig lezen: blz. 34 t/m 39, memo's plakken op aanwijzingen.**

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week

- 4. Maatjeswerk: memo's vergelijken, aanwijzingen bespreken, duolezen: blz. 38 t/m 39.**

tijd 10 minuten

klaar woorden van de week, beginnen met de teamopdrachten

- 5. Teamopdrachten. Voorspelling controleren en uitvoeren van de overige opdrachten.**

tijd 15 minuten

- GH** **6. Groep. Laat de teams vertellen welke aanwijzingen ze hebben gevonden om een goede voorspelling te kunnen doen. Stimuleer de leerlingen om het te bewijzen met aanwijzingen in de tekst. Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.**

///

AFRONDING

GH	<p>1. Teamopdracht. Geef de teams tijd voor overleg, noem een nummer en laat die leerling vertellen hoe het gegaan is met de opdrachten. Mogelijk is er een team dat al een opdracht klaar heeft en daar punten voor heeft gekregen. Bespreek waar een antwoord aan moet voldoen om het volledige aantal punten te halen. De andere teams kunnen Tips en Tops geven. Besteed ook aandacht aan het samenwerken, vraag ernaar welk samenwerkdoel de teams voor zichzelf bepaald hebben en op welke wijze die hen helpt om de teamopdrachten goed te maken.</p> <p>2. Woordmuur. Schrijf de woorden die bij deze les horen op de woordmuur. Vraag aan de teams met welke woorden ze de woordmuur compleet willen maken. Zorg dat de woordmuur vandaag volledig ingevuld is. Waardeer antwoorden die de teams geven met gebruik van argumenten met punten.</p>
terugblik	<ul style="list-style-type: none">- woorden van de week- teamopdrachten- punten en feedback
vooruitblik	<ul style="list-style-type: none">- toets- introductie schrijfoopdracht
spel	Brain Game naar keuze

Les 9

Lesdoel: - De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

Materialen: - 'Asterix - Het gouden snoeimes', blz. 40 t/m 46
- toetsboekje, week 2 (les 9)
- antwoordblad ABCD met wasknijper
- Brain Game naar keuze

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - woorden van de week
- teamopdrachten met vragen beantwoorden

vooruitblik - toets
- voorbereiding op de schrijfopdracht

WOORDEN VAN DE WEEK

1. Oefenen voor de toets. De leerlingen kunnen zich voorbereiden op de toets door de betekenis van de woorden nog even door te nemen. Dit kan met het teamboekje of met de woordmuur.
tijd 5 minuten

TOETS

Doel: De leerlingen leren n.a.v. het bespreken van de toets hoe ze informatie uit een tekst kunnen halen.

1. Zet de leerlingen in toetsopstelling.
2. Lees de vragen uit het toetsboekje voor. Geef uitleg bij de vragen, o.a. door duidelijk aan te geven wat de bedoeling is van een vraag.
3. Zelfstandig lezen: blz. 40 t/m 46 en maken van de vragen.
tijd 30 minuten
klaar woorden van de week afmaken, stillezen
4. Bespreken van de vragen. "Je krijgt van mij een blad met daarop de letters ABCD. We gaan de vragen bespreken en elke keer als ik de vraag voorgelezen heb, kijk je of je gekozen had voor antwoord A, B, C of D. Heb je voor B gekozen dan zet je de wasknijper op B. Koos je voor C dan doe je de wasknijper op die letter. Daarna doen we op mijn teken het bordje omhoog." **Lees de eerste vraag voor en vraag aan de leerlingen om de wasknijper op de letter van hun antwoord te zetten. Kijk of de (bijna alle) leerlingen het goede antwoord hebben en ga dan door. Als er veel verschillende antwoorden gegeven zijn, model dan de stappen die de leerlingen hadden moeten maken om tot het juiste antwoord te komen.**
→ *Haal de toetsen op en zet de resultaten in de scorelijst weektoets.*

VOORBEREIDING OP DE SCHRIJFOPDRACHT

Doel: De leerlingen kunnen het verhaal opschrijven vanuit het perspectief van Amerix.

1. Ophalen van kennis. "Vandaag hebben we het verhaal van de gouden snoeimes uitgelezen. Het was een spannend avontuur met veel onverwachte gebeurtenissen. Eén van de belangrijkste personen in het verhaal hebben we alleen gezien op de laatste drie bladzijden, terwijl het toch allemaal om hem draaide. Over wie heb ik het?" **DDU.**
2. Opdracht. "Wij gaan tijdens les 10 het verhaal opnieuw opschrijven, maar dan vanuit een ander perspectief. Een perspectief is een punt van waaruit iemand naar iets kijkt of leest. Wij hebben dit verhaal gelezen vanuit het perspectief van Asterix en Obelix. Ik ben benieuwd hoe Amerix dit avontuur heeft ervaren, en dit gaan jullie tijdens les 10 opschrijven. Jullie schrijven het op in verhaalvorm, niet in stripvorm, omdat dit simpelweg te lang zou duren. Het verhaal

schrijven jullie vanuit de ik-vorm, waarbij Amerix de 'ik' is. Vandaag gaan jullie alvast nadenken over het begin van het verhaal. Wanneer begon het? Waar was Amerix op dat moment? Wat was hij aan het doen?"

tip *Geef eventueel een voorbeeld: 'Het was een rustige en zonnige woensdagmiddag. Ik was in mijn werkplaats goud aan het smelten om een nieuw snoeimes te kunnen maken...'*

tijd 10 minuten

/// **Teamdoel samenwerkingvaardigheid bereikt: punten.**

AFRONDING

terugblik

- toets
- voorbereiding op de schrijfpdracht
- punten en feedback

vooruitblik

- schrijfpdracht
- inleveren van teamwoordenboek
- team van de week

spel **Brain Game naar keuze**

Les 10

Lesdoel: - De leerlingen kunnen het verhaal opschrijven vanuit het perspectief van Amerix.

Materialen: - 'Asterix - Het gouden snoeimes'
- teamboekje, les 6-10

TERUGBLIK/VOORUITBLIK

terugblik - toets
- voorbereiding op schrijfp opdracht

vooruitblik - schrijfp opdracht
- inleveren woordlijsten
- team van de week

TEAMOPDRACHTEN: AFMAKEN VAN DE SCHRIJFOPDRACHT

Doel: De leerlingen kunnen het verhaal opschrijven vanuit het perspectief van Amerix.

GH **1. Uitleg.** "Vandaag hebben jullie de tijd om de opdrachten af te maken, maar we gaan ook aan de slag met de schrijfp opdracht. Tijdens les 9 hebben we daar een begin mee gemaakt en vandaag gaan jullie het afmaken. Je schrijft het verhaal vanuit de eerste persoon, wat betekent dat je vanuit 'ik' praat. Misschien zegt Amerix soms iets tegen een ander, dan kan hij bijvoorbeeld zeggen 'Jij hoort hier niet te zijn'. Als je over 'jij' of 'jullie' praat, praat je in de tweede persoon. 'Jij' zeg je als er één iemand is, dus in enkelvoud, en 'jullie' tegen meerdere personen. Als je iets over iemand anders zegt, noem je vaak de naam, of je zegt 'hij' of 'zij' als je naar één iemand verwijst, of 'zij' en 'hen' als je over meerdere mensen praat. Dit is de derde persoon. Bedenk tijdens het schrijven van het verhaal dus goed of je de eerste, de tweede of de derde persoon gebruikt vanuit Amerix. Welke voorbeelden kun je bedenken over wanneer je de eerste, de tweede of de derde persoon gebruikt?" **GH** "Voordat jullie gaan beginnen, maken jullie een plan van aanpak. Als dat nog niet helemaal duidelijk is, moeten jullie nog even overleggen wie in jullie team wat gaat doen. Aan het eind van de les leest ieder team het verhaal aan de groep voor."

2. Opdracht. "Lees in het teamboekje de opdracht nog eens door en verdeel de taken. Help elkaar en maak de opdrachten helemaal af."

tijd 30 minuten

klaar tekening bij het verhaal

///

Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.

3. Presentatie van het verhaal. "Jullie gaan nu als team het verhaal voorlezen. Overleg hoe jullie dat gaan doen en zorg ervoor dat iedereen antwoord kan geven op vragen van de groep."

tijd 5 minuten

4. Laat de teams de opdracht presenteren aan de groep, geef mogelijkheden voor het stellen van vragen aan de teams en laat de groep Tops geven. De teams kunnen deze tops inzetten voor het samenwerkdoel voor de komende week.

tijd 10 minuten

5. Bespreken. Besteed aandacht aan het samenwerken, evalueer de samenwerking in de teams en bespreek met elkaar de moeilijkheden en een mogelijke aanpak ("Wat ga je volgende week anders/hetzelfde doen?") **voor de volgende week.**

tijd 5 minuten

///

Teamdoel samenwerkvaardigheid bereikt: punten.

AFRONDING

1. Woorden van de week. “Deze week hebben jullie zelf woorden uit de tekst gehaald voor de woordmuur. Dit zijn de woorden die we in elk geval willen onthouden. Daarnaast hebben jullie zes woorden uitgekozen voor het teamwoordenboek. Dit teamwoordenboek leveren jullie vandaag in en daar kun je ook punten voor krijgen.”

2. Terugblik. “Ik zag teams heel goed samenwerken. Ik kon echt zien dat ... en ... (noem namen teams) elkaar goed hielpen. Deze week hebben de schrijvers de punten bijgehouden op de teamlijsten. Tel de punten bij elkaar op en bedenk wat er deze week goed ging in het team als je denkt aan het samenwerken.” **Geef willekeurige beurten en waardeer het antwoord met punten.** “Deze punten hebben jullie verdiend omdat je goed hebt samengewerkt: jullie hebben goed naar elkaar geluisterd en elkaar goed geholpen.”

Bedenk met elkaar wat het team met de meeste punten mag doen als ‘team van de week’. **Ieder team telt de punten op en het team met de meeste punten is volgende week ‘team van de week’.**

3. Vooruitblik. “De volgende keer beginnen we aan een nieuw boek.”

///

Antwoorden teamboekje
LES 1-10

LES 1-5

Punten bij opdrachten bij de woorden van de week (woordenboek)	
Opdracht 1	Per woord:
10 punten	<ul style="list-style-type: none"> Het antwoord is correct Het antwoord is compleet (met herhaling van het woord) Voorbeeld: Weerstand is dat je iets probeert tegen te houden.
9 punten	<ul style="list-style-type: none"> Het antwoord is correct Het antwoord is niet compleet (zonder herhaling van het woord) Voorbeeld: Proberen iets tegen te houden.
8 punten	<ul style="list-style-type: none"> Het antwoord is correct Het antwoord is niet compleet (zonder herhaling van het woord en met slechts een deel van de betekenis) Voorbeeld: Tegenhouden .
Opdracht 2	Uitdrukkingen en spreekwoorden (100 punten in totaal)
50 punten per uitdrukking/ spreekwoord	<ul style="list-style-type: none"> De uitdrukking is helemaal opgeschreven. Het basiswoord klopt. De betekenis van de uitdrukking is in eigen woorden verteld. De betekenis van de uitdrukking wordt duidelijk weergegeven in een tekening. De tekening ziet er verzorgd uit. Je ogen de kost geven: Goed opletten/Alles goed in je opnemen.
Opdracht 3	Per woord in het teamwoordenboek (max. 120 punten in totaal)
20 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit De betekenis is goed en duidelijk omschreven Het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden
15 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit. De betekenis is goed en duidelijk omschreven óf het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden
10 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit óf de betekenis is goed en duidelijk omschreven en het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden
5 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenis is goed en duidelijk omschreven óf het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden

Antwoorden bij de teamvragen – Verhelderen (max. 100 punten per opdracht)	
Opdracht 1	Waarom zegt de druïde ‘...dat kan ik niet van je vragen..’ tegen Asterix?
Antwoord	Hij vindt het eigenlijk te gevaarlijk en hij zegt het uit beleefdheid.
Opdracht 2	Vertel in eigen woorden waarom Obelix nooit toverdrank mag nemen. Wat zal er gebeuren als hij dit wel doet, denk je?
Antwoord	Deel 1: Obelix is als kind in de ketel met toverdrank gevallen. Deel 2: ter beoordeling van de leerkracht.
Opdracht 3	Hoe weet je wat de herbergier zegt?
Antwoord	De herbergier zegt de ‘g’ als ‘zj’. Als je de ‘zj’ steeds vervangt door de ‘g’, weet je wat hij zegt.
Opdracht 4	Waarom zegt de man met het zwart/rood gestreepte shirt ‘Ik geloof dat ik geluk heb!’?
Antwoord	Hij ziet Obelix’ menhir boven de mensenmassa uitsteken.
Opdracht 5	Is het toevallig dat de man met het zwart/rood gestreepte shirt tegen Asterix en Obelix op botst? Waarom wel/niet?

Antwoord	Dit lijkt toevallig, maar is het niet. De man rent expres een steegje in om tegen Asterix en Obelix op te botsen. Hij wil ze erin luizen.
Opdracht 6	Waarom zegt de soldaat: 'Het lijkt hier Pompeï wel!'?
Antwoord	De oude Romeinse stad Pompeï werd verwoest door de uitgebarsten vulkaan Vesuvius. Het was een puinhoop, net als in de bar op dat moment.

Antwoorden bij de schrijfoopdracht (max. 100 punten per opdracht)	
100 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Alle stappen van het stappenplan zijn gevolgd. • De informatie op de poster is relevant. • Interpunctie is op de juiste manier gehanteerd. • De woorden/zinnen zijn compleet en goed geschreven. • De poster is netjes vormgegeven.
90 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De meeste stappen van het stappenplan zijn gevolgd. • De meeste informatie op de poster is relevant. • Interpunctie is veelal op de juiste manier gehanteerd. • De meeste woorden/zinnen zijn compleet en goed geschreven.
80 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De meeste stappen van het stappenplan zijn gevolgd. • De informatie op de poster is weinig relevant. • Interpunctie is veelal op de juiste manier gehanteerd. • De meeste woorden/zinnen zijn compleet en goed geschreven.

LES 6-10

Punten bij opdrachten bij de woorden van de week (woordenboek)	
Opdracht 1	Per woord:
10 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Het antwoord is correct • Het antwoord is compleet (met herhaling van het woord) <p>Voorbeeld: Op voorwaarde dat betekent dat wat je in ruil voor iets anders doet.</p>
9 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Het antwoord is correct • Het antwoord is niet compleet (zonder herhaling van het woord) <p>Voorbeeld: Dat wat je in ruil voor iets anders doet.</p>
8 punten	<ul style="list-style-type: none"> • Het antwoord is correct • Het antwoord is niet compleet (zonder herhaling van het woord en met slechts een deel van de betekenis) <p>Voorbeeld: Ruil voor iets anders.</p>
Opdracht 2	Uitdrukkingen en spreekwoorden (100 punten in totaal)
50 punten per uitdrukking/ spreekwoord	<ul style="list-style-type: none"> • De uitdrukking is helemaal opgeschreven. • Het basiswoord klopt. • De betekenis van de uitdrukking is in eigen woorden verteld. • De betekenis van de uitdrukking wordt duidelijk weergegeven in een tekening. • De tekening ziet er verzorgd uit. <p>De hiel en lichte: Er vandoor gaan, vertrekken.</p>
Opdracht 3	Per woord in het teamwoordenboek (max. 120 punten in totaal)
20 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit • De betekenis is goed en duidelijk omschreven • Het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden
15 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit. • De betekenis is goed en duidelijk omschreven óf het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden

10 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenisvolle zin is compleet en geeft de betekenis van het woord goed weer/de illustratie maakt duidelijk wat de betekenis van het woord is en ziet er verzorgd uit óf de betekenis is goed en duidelijk omschreven en het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden
5 punten	<ul style="list-style-type: none"> De betekenis is goed en duidelijk omschreven óf het woord is goed geschreven en het basiswoord is gevonden

Antwoorden bij de teamvragen – Voorspellen (max. 100 punten per vraag)	
Vraag 1	Voorspel hoe het verhaal gaat eindigen. Op basis van welke aanwijzingen heb je deze voorspelling gedaan?
Antwoord	Ter beoordeling van de leerkracht. Voorbeeld van aanwijzingen: - Ze denken dat de Arverniër iets weet, dus daar gaan ze heen - blz. 22, bovenaan. - Fitnix botste expres tegen Asterix en Obelix op, hij weet vast ook meer - blz. 14 en 15. (Het antwoord is te vinden op blz. 44 t/m 46: Fitnix vertelt hun eindelijk dat de prefect Gracchus Hommelus achter de snoeimessenbende zit en dat Amerix gevangen zit. Asterix en Obelix bevrijden Aremix met het nodige geweld en gaan weer met een gouden snoeimes terug naar huis, waar ze met een groot feest worden onthaald.)
Vraag 2	Voorspel wat Asterix en Obelix in het bos zullen aantreffen.
Antwoord	Ter beoordeling van de leerkracht. Voorbeeld van aanwijzingen: - Asterix en Obelix denken wolven en struikrovers tegen te zullen gaan komen. Deze struikrovers zijn ze eerder in het verhaal ook al eens tegengekomen - blz. 29 onderaan. - Misschien komen ze everzwijnen tegen (dat hoopt Obelix) - blz. 29, bovenaan. - De dronken man zegt dat Paralympix regelmatig met Fitnix afspreekt onder de dolmen - blz. 26, halverwege. (Het antwoord is te vinden op blz. 30 t/m 34: Ze vinden wolven, struikrovers en de dolmen.)
Vraag 3	Zullen Asterix en Obelix Amerix vinden? Waar denken jullie dat Amerix zich bevindt?
Antwoord	Ter beoordeling van de leerkracht. Voorbeeld van aanwijzingen: - Misschien vinden ze hem onder de dolmen, in het luik - blz. 33, onderaan. (Het antwoord is te vinden op blz. 36 en 44: Amerix is gevangen genomen door de prefect en zit in een vochtige kerker.)
Vraag 4	Waarvoor is de Gouden Snoeimessenbende opgericht?
Antwoord	Ter beoordeling van de leerkracht. Voorbeeld van aanwijzingen: - Misschien willen ze niet meer dat de druïdes toverdrank kunnen maken. - Misschien willen ze de snoeimessen schaars laten zijn, zodat ze er meer geld voor kunnen vragen. (Het antwoord is te vinden op blz. 43: De prefect Gracchus Hommelus heeft de bende opgericht uit verveling, en goud is het enige dat hem nog kan amuseren).

Antwoorden bij de schrijfopdracht (max. 100 punten)	
100 punten	<ul style="list-style-type: none"> Alle stappen van het stappenplan zijn gevolgd. Het verhaal is geschreven vanuit de ik-vorm (Amerix). Het verhaal is in de verleden tijd geschreven. Niet elke zin begint met 'ik' en het woord 'toen' is zoveel mogelijk vermeden. Plekken/plaatsen zijn duidelijk omschreven. Amerix' gevoelens worden omschreven Het verhaal heeft een logische opbouw. De zinnen zijn compleet en goed geschreven.
90 punten	<ul style="list-style-type: none"> De meeste stappen van het stappenplan zijn gevolgd. Het verhaal is geschreven vanuit de ik-vorm (Amerix). Plekken/plaatsen zijn duidelijk omschreven.

	<ul style="list-style-type: none"> • Amerix' gevoelens worden omschreven • Het verhaal heeft een logische opbouw. • De zinnen zijn compleet en goed geschreven.
80 punten	<ul style="list-style-type: none"> • De meeste stappen van het stappenplan zijn gevolgd. • Het verhaal is geschreven vanuit de ik-vorm (Amerix). • Plekken/plaatsen zijn omschreven. • Amerix' gevoelens worden omschreven • De meeste zinnen zijn compleet en goed geschreven.

Antwoorden bij de toetsen
Les 4-9

ANTWOORDEN TOETS LES 4

'Asterix - Het gouden snoeimes' – René Goscinny & Albert Uderzo

	Vraag	Punten per vraag	Totaal
Begrijpend lezen	1, 2, 3, 4, 5	20	100
Woordenschat	6, 7, 8, 9, 10	20	100
Totaal			200

BL	1	A
	2	B
	3	C
	4	D
	5	Je weet dat Averniër haastig vertrokken is, omdat hij zijn zaak snel en veel te goedkoop verkocht heeft.
WS	6	Ter beoordeling van de leerkracht.
	7	Ter beoordeling van de leerkracht.
	8	Ter beoordeling van de leerkracht.
	9	A
	10	A

ANTWOORDEN TOETS LES 9

'Asterix - Het gouden snoeimes' – René Goscinny & Albert Uderzo

	Vraag	Punten per vraag	Totaal
Begrijpend lezen	1, 2, 3, 4, 5	20	100
Woordenschat	6, 7, 8, 9, 10	20	100
Totaal			200

BL	1	D
	2	A
	3	B
	4	A
	5	Eén van de dorpsbewoners heeft de bard vastgebonden omdat hij niet wilde dat de bard ging spelen en zingen.
WS	6	Ter beoordeling van de leerkracht.
	7	Ter beoordeling van de leerkracht.
	8	Ter beoordeling van de leerkracht.
	9	C
	10	D

Disclaimer

De inhoud van deze leerkrachthandleiding is het werk van Success for All - Nederland medewerkers van het GION, Rijksuniversiteit Groningen. De inhoud hiervan is vertrouwelijk en mag alleen gebruikt worden door scholen die toestemming hebben vanuit Success for All - Nederland om met het programma te werken.
